

Mikä on turha polven tähystys?

Ilkka Tulikoura LKT, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri

Arvostetussa lehdessä julkaistiin 2013 suomalainen polvitutkimus (ref). Lehdessä esitetty tutkimukseen perustuva johtopäätös oli oikeutettu mutta julkaisun jälkeen suomalaisessa mediassa tehtiin epäoikeutettuja johtopäätöksiä: puhuttiin tuhansista turhista polven tähystyksistä. Tilanne johti siihen, että nykyään vastaanotolle hakeutuu potilaita, joilla polvi on kipeä, ja jotka kertovat, että heidän polveaan ei ole tähystetty eikä hoidettu. Mutta mikä on polven turha tähystys?

Polven tähystyksellä on kaksi tarkoitusperää: 1) tehdä polven sairauden / vamman diagnoosi ja 2) korjata polven vamma / sairaus tähystyksen avulla.

Länsimaisen lääketieteellisen kirjallisuuden mukaan hyvällä kliinisellä tutkimuksella voidaan polven vammojen / sairauksien analysoinnissa päästä jopa 80 %:n osuvuuteen (ref). Magneettikuvauksen osuvuus diagnostiikassa riippuu monesta eri tekijästä: vamman laadusta, kuvaustekniikasta, radiologin tietotaidosta jne. Nykyään magneettikuvauksella päästään polvivammojen kohdalla noin 70-90 %:n osuvuuteen (ref). Käytännössä riittävän varmaan diagnoosiin ei päästä juuri koskaan kliinisen tutkimuksen ja magneettikuvauksen avulla. Käytäntö on osoittanut, että polven oireisiin löytyy syy polven tähystyksessä, vaikka se ei magneettikuvauksessa selviäisikään. Oikean diagnoosin tekemisen edellytys on kuitenkin se, että tunnetaan polven rakenne ja toiminta kyllin tarkasti, tunnetaan polven patologisten tilien osat ja osataan tehdä anestesiatutkimus ja nivelen tähystys ammattimaisesti pätevällä tietotaidolla.

Oikea diagnoosi antaa perustan oikealle definitiiviselle hoidolle. Kun kliinisellä tutkimuksella ja magneettikuvauksella ei ole selvitetty, miksi polvi on kipeä. Mutta tutkimuksella anesthesiassa ja polven tähystyksellä syy on selvitetty, ei polven tähystystä voida pitää turhana: diagnoosi on selvinyt ja mahdollisuudet oikeaan hoitoon ovat olemassa. Jos oireellisen polven tähystyksen avulla ei osata tehdä diagnoosia, vaikka se olisi mahdollista, on tähystys turha.

Polven tähystys on puolinaista silloin, kun adekvaattia hoitoa ei kyetä samanaikaisesti ammattimaisesti toteuttamaan. Jos tähystyksen yhteydessä toteutetaan huono hoito, voidaan polven tähystystä pitää haitallisena. Kansainvälisissä kongresseissa kirjoittaja on kuullut sanottavan: ”Jos et osaa korjata polvikierukkaa, älä koske polveen, vaan lähetä potilas osajan tykö”.

Pidän virheellisenä sitä, että polvivamman jälkeen aloitetaan kuntoutus, ennen kuin oikea diagnoosi on varmistunut, mikä useimmiten edellyttää polven tähystystä. Polvivamman jälkeisellä kuntoutuksella ennen korjausta saatetaan pahentaa polven tilaa: nivelkierukka ja nivelpinnat saattavat rikkoutua lisää. Oikea kuntoutus on paikallaan ja tarpeen leikkaushoidon jälkeen.